

Samen vooruit:

Richting 2035

D66
goes

verkiezingsprogramma 2026-2030

Voorwoord

Op mijn fiets vanuit ons dorp naar Goes heb ik vaak tegenwind. Langs het spoor, de wind pal van voren. Gewoon blijven trappen en doorgaan. Dat is soms hoe het voelt in de politiek, maar ook wat ons als D66-team typeert: we blijven in beweging, enthousiast en positief. Want het *kan wel*.

Het verkiezingsprogramma van D66 Goes heet niet voor niets “Samen vooruit”. We kijken verder dan de komende vier jaar. We hebben plannen voor wonen, onderwijs, zorg en klimaat — maar ook voor levendige dorpen en een bruisende binnenstad. We willen dat inwoners weten waar we naartoe willen, richting 2035.

Dat “samen” in de titel is voor mij belangrijk. Want samenwerking is waar ik in geloof. Als fractievoorzitter probeer ik verbinding te leggen: tussen partijen, tussen stad en dorpen, en vooral tussen inwoners en politiek. Want een gemeente wordt sterker als plannen niet alleen vóór mensen, maar mét mensen worden gemaakt.

Ik woon al mijn hele leven in Goes — in de Goese Polder, Goes-West, en nu in 's-Heer Hendrikskinderen. Ik ken onze wijken en dorpen goed, met hun eigen sfeer en sterke gemeenschapszin. Dat maakt Goes bijzonder. Van de stad tot de dorpen: samen vormen we één gemeenschap.

Dit programma is gemaakt met input van onze leden, inwoners en de fractie. We hebben dankbaar voortgebouwd op eerdere verkiezingsprogramma's en de landelijke koers van D66. Samen hebben we gekeken naar de toekomst van Goes en de Bevelanden.

We willen vooruit met Goes als zorgstad van Zeeland en als culturele hotspot. Een gemeente waar iedereen kan meedoen, waar kansen tellen en waar samenwerking vanzelfsprekend is.

Ik nodig je uit om dit programma te lezen, met ons mee te denken en vooral: met ons in gesprek te gaan. Want alleen samen komen we vooruit.

Het kan wel in Goes.

- **Martin Wissekerke**, lijsttrekker D66

Inhoud

Inleiding: Samen vooruit op De Bevelanden	4
1. Goes als zorgstad van Zeeland: Een gezonde toekomst voor iedereen	7
2. Goes als culturele hotspot: Een levendige gemeente waar het bruist	10
3. Wonen in Goes en op De Bevelanden: Voor iedereen een thuis	13
4. Slimme mobiliteit en bereikbaarheid: Betere verbindingen en meer deelvervoer	17
5. Meer inspraak, meer zeggenschap: De toekomst van Goes bepalen we samen	20
6. Groen: Duurzame leefomgeving voor vandaag én morgen	23
7. Samenleven: Betrokken, gezond en verbonden	25
8. Regionaal Besturen: Eén koers voor De Bevelanden	27
9. Onderwijs & Een leven lang ontwikkelen: Het hart van de samenleving	30
10. Economie & Innovatie: Werken aan de toekomst van Goes	31
11. Veiligheid en Vrijheid: Zekerheid in elke buurt	33
12. Gelijke kansen voor jongeren: Armoede bestrijden	34
13. Jong & Oud: Ruimte voor alle generaties	36
14. Financiën: Ambitie met gezonde dekking	37
15. Terugkijken naar de afgelopen 4 jaar: Wat hebben we bereikt?	38
Verantwoording	40
BIJLAGE: Termen en afkortingen	41

Inleiding:

Samen vooruit op De Bevelanden

Goes is een fijne plek om te wonen, te werken en te leven. En dat willen we zo houden. Sterker nog: we willen het nóg beter maken. De uitdagingen zijn groot: goede en betaalbare woningen voor iedereen, een gezonde leefomgeving, de omslag naar duurzame energie en een samenleving waarin iedereen mee kan doen. Tegelijk zien we kansen. Kansen om Goes te versterken als een stad van zorg, cultuur, onderwijs en ondernemerschap.

Een van de grootste uitdagingen voor de komende tien jaar is de vergrijzing. In Zeeland stopt de komende jaren ongeveer 3 op de 10 mensen met werken. Dat betekent dat we nú moeten investeren in de toekomst van onze regio. We hebben nieuwe inwoners nodig om de banen van morgen in te vullen – in de zorg, het onderwijs, de techniek, de bouw en de dienstverlening. Om nieuwe mensen aan te trekken, moeten we zorgen voor voldoende en passende woonruimte, goede bereikbaarheid en een aantrekkelijke leefomgeving. Maar ook voor een gemeente waar je je welkom voelt, waar je mee kunt praten, meedenken en meebeslissen over de toekomst van jouw wijk of dorp.

Juist daarom kiezen wij er bewust voor om Goes te ontwikkelen tot de Zorgstad van Zeeland. Goede zorg dichtbij is belangrijk voor onze eigen inwoners, maar het biedt ook kansen om nieuwe bewoners aan te trekken. Want waar zorg is, zijn banen. En waar banen zijn, zijn mensen die zich willen vestigen, hier willen leven en hun kinderen laten opgroeien. Door de zorgsector te versterken en uit te bouwen, versterken we ook onze lokale economie en onze gemeenschap.

Een aantrekkelijke en leefbare gemeente vraagt ook om méér dan een huis en werk. Een plek waar mensen zich thuis voelen, is ook een plek waar je elkaar ontmoet. Waar je samen muziek maakt, sport, naar het theater gaat of meehelpt bij het dorpsfeest. Bloeiende verenigingen, een rijk cultureel aanbod en levendige evenementen zijn minstens zo belangrijk om Goes en de dorpen aantrekkelijk te houden – voor huidige inwoners én voor nieuwe mensen die hier willen komen wonen.

Onze toekomst draait dus om méér dan economische groei. Het gaat óók om omzien naar elkaar. We zien dat steeds meer mensen moeite hebben om rond te komen. Armoede en eenzaamheid raken ook inwoners van Goes en de omliggende dorpen. Dat mogen we niet accepteren. Wij geloven dat een sterke samenleving begint met gelijke kansen voor iedereen. Door echt te luisteren naar mensen. Door schulden aan te pakken. Door aandacht te hebben voor inwoners die zich eenzaam voelen. En door ervoor te zorgen dat niemand aan de kant staat.

Wij kijken verder dan de grenzen van onze eigen gemeente. Steeds vaker werken we op de Bevelanden samen. Logisch, want wat in Goes speelt, raakt ook de omliggende dorpen en gemeenten – en andersom. Of het nu gaat om wonen, mobiliteit, zorg, bestaanszekerheid, cultuur of leefbaarheid: de vraagstukken stoppen niet bij een gemeentegrens. Onze gemeente is onderdeel van een groter netwerk van dorpen, steden en regio's, in Zeeland, Nederland en Europa. Wat wij hier doen – van zorg en onderwijs tot klimaat en economie – staat in verbinding met de samenleving om ons heen. Die bewustwording maakt ons sterker: door samen te werken, kennis te delen en verantwoordelijkheid te nemen voor onze omgeving, bouwen we aan een toekomst die verder reikt dan onze eigen gemeentegrens.

Daarom is dit verkiezingsprogramma niet alleen een programma voor Goes. Het is een programma voor een sterke regio waar Goes met alle dorpen en wijken onderdeel vanuit maakt. Een toekomst waarin we met elkaar bouwen aan wat ons verbindt: goede zorg dichtbij, aantrekkelijke dorpen en een levendige stad, ruimte om te wonen, te werken en te ontspannen, en bovenal: een gemeente waar inwoners écht meebepalen.

D66 kijkt vooruit. We maken keuzes die niet alleen goed zijn voor de komende vier jaar, maar ook voor de volgende generaties. Met lef. Met optimisme. En altijd samen met de inwoners. Want vooruitgaan betekent voor ons: niemand achterlaten.

Dit programma richt zich op vijf grote opgaven die voor ons en voor onze regio het verschil gaan maken:

1. **Goes als Zorgstad van Zeeland.** We versterken de zorgfunctie voor de hele regio, met ruimte voor innovatie, onderwijs, preventie en samenwerking.
2. **Goes als Culturele Hotspot.** Een levendige stad en dorpen waar het bruist van activiteiten, creativiteit, verenigingsleven en ontmoeting.
3. **Wonen in Goes en op De Bevelanden.** Voor iedere generatie betaalbaar, duurzaam en passend. Met aandacht voor doorstroming, de behoeften van nieuwe en bestaande inwoners, en oplossingen voor de vergrijzing.
4. **Slimme mobiliteit en bereikbaarheid.** Een regio waar je makkelijk en duurzaam reist, met deelvervoer, goede fietspaden en sterk openbaar vervoer.
5. **Meer inspraak, meer zeggenschap.** Meer zeggenschap voor inwoners over hun wijk, dorp en leefomgeving. Democratie begint hier, bij jou om de hoek.

We kiezen voor samenwerking, omdat de toekomst daar om vraagt. Onze route is praktisch: we doen samen wat samen beter gaat, met één werkwijze, dezelfde servicenormen en uitlegbare tarieven. Zo maken we dienstverlening eenvoudiger en voorspelbaarder. Pas als de cijfers laten zien dat dit blijvend goedkoper en beter wordt, starten we een onafhankelijk onderzoek naar het samenvoegen van gemeentes. Niet andersom.

Samen vooruit.

Het kan wél.

Hoofdstuk 1

Goes als zorgstad van Zeeland

1. Goes als zorgstad van Zeeland:

Een gezonde toekomst voor iedereen

De zorg staat onder druk door vergrijzing, personeelstekorten en veranderende zorgvragen—juist in Zeeland. Tegelijk biedt dit kansen: met het ADRZ, onze centrale ligging en goede bereikbaarheid kan Goes uitgroeien tot de zorgstad van Zeeland, waar inwoners en regiobewoners passende zorg krijgen én we de professionals van morgen opleiden. Zo bouwen we aan een sterke, innovatieve en gezonde regio. Preventie eerst—beter voorkomen dan genezen: we investeren in bewegen, mentaal fit blijven, valpreventie en snelle hulp in de wijk, zodat zorg bereikbaar en betaalbaar blijft.

Wat willen we bereiken?

- Goes wordt hét zorgcentrum van Zeeland.
- We investeren fors in preventie, mentale gezondheid en een gezonde leefomgeving.
- Het ziekenhuis in Goes blijft behouden en breidt uit met nieuwe specialismen en meer poliklinieken.
- Het ADRZ ontwikkelt zich tot opleidingsziekenhuis, waar toekomstige zorgprofessionals worden opgeleid in samenwerking met onderwijsinstellingen.
- We halen zorgopleidingen (mbo en hbo) naar Goes en bouwen verder aan een regionale zorgcampus.
- Goes wordt een proeftuin voor zorginnovatie, digitale zorg en slimme technologie.
- Zorg is een economische motor voor Goes, met volop werkgelegenheid en woon-werkvoorzieningen voor zorgprofessionals.
- Er komen meer specialistische zorgvoorzieningen en nieuwe woon-zorgconcepten voor ouderen en kwetsbare groepen.
- Kinderen in Goes ontwikkelen zich motorisch goed door voldoende en gevarieerde beweging, zodat ze met plezier blijven sporten en bewegen, ook later in hun leven.

Wat gaan we hier in Goes aan doen?

Uitbreiden zorgopleidingen en campus

- We werken samen met Scalda, HZ University of Applied Sciences, Hoornbeeck, Praktiq en zorginstellingen aan zorgopleidingen in Goes.
- We ontwikkelen een regionale zorgcampus waar leren en praktijk direct verbonden zijn.
- De campus wordt dé plek voor mbo-, hbo- en eventueel post-hbo-opleidingen in de zorg.
- We ontwikkelen een woon-werkstrategie gericht op het behouden en aantrekken van zorgprofessionals.

Versterken ziekenhuis & poliklinieken

- We maken ons hard om het ADRZ te ontwikkelen tot een officieel opleidingsziekenhuis. Hier leiden we verpleegkundigen, verzorgenden en gespecialiseerde zorgprofessionals op.
- We zorgen dat het ADRZ in Goes kan blijven groeien, met meer dagbehandelingen, specialismen en poliklinieken.
- We houden de Acute Zorg Hub in Goes in stand - 24/7 samenwerking tussen huisartsenpost, ambulance, spoedeisende hulp en crisis-GGZ - zodat je bij spoed snel de juiste hulp krijgt.
- We stimuleren regionale samenwerking tussen zorgorganisaties, huisartsen en het ziekenhuis.
- We stimuleren de ontwikkeling van meer hospicezorg, specialistische ouderenzorg en woonzorgconcepten.

Starten living labs zorginnovatie

- Goes wordt een proeftuin om nieuwe zorg uit te proberen
- We richten een Living Lab Zorg in Zeeland in, waar zorg, onderwijs en bedrijven samenwerken aan:
 - Zorg op afstand
 - Slimme sensoren en zorg op afstand via meetapparaat
 - Drones voor medische leveringen

Stimuleren preventie in de wijk

- We zoeken samenwerking met het Delta Climate Center om de relatie tussen gezondheid, klimaat en leefomgeving te versterken.
- Preventie wordt een vast onderdeel van het beleid: meer bewegen, mentale gezondheid, gezonde voeding en sociale verbinding.
- We ondersteunen initiatieven die gezondheid bevorderen in buurten en dorpen, zoals beweegtuinten, veilige wandelroutes (ommetjes), groenere straten en pleinen i.s.m. Operatie Steenbreek.
- We verbeteren de mountainbikeroute bij Goes en verbinden die met de route in Borsele.
- We combineren zorg, sport en ontmoeting in dorp en wijk in onze buurt- of dorpshuizen.
- We werken samen met scholen en sportverenigingen om dagelijks bewegen voor ieder kind vanzelfsprekend te maken, bijvoorbeeld via extra beweeguren, sportclinics en veilige speel- en beweegruimtes rond scholen.
- We stimuleren het aanbrengen van fijnstoffilters op houtkachels en sluiten aan bij het Schone Lucht Akkoord.

Huisvesten & verbinden zorgmedewerkers

- We zorgen voor voldoende betaalbare woningen voor zorgmedewerkers.
- We verbeteren de bereikbaarheid van zorglocaties met fiets, OV en deelvervoer.
- We onderzoeken welke specialistische zorgvoorzieningen nu ontbreken in Zeeland en hoe Goes daar een rol in kan vervullen.

Goes bouwt door als zorgstad voor de regio: zorg dichtbij, sterk in samenwerken en met meer aandacht voor preventie. We sluiten aan op het Integraal Zorgakkoord en het Zeeuwse GALA-denken: minder schotten, meer samenhang tussen zorg, welzijn en preventie. Zo blijft de eerste-lijn sterk en toegankelijk, en organiseren we de juiste zorg op de juiste plek, samen met regionale partners als GR De Bevelanden (WIZ).

Hoofdstuk 2

Goes als culturele hotspot

2. Goes als culturele hotspot:

Een levendige gemeente waar het bruist

Kunst en cultuur maken onze gemeente aantrekkelijk. Voor jongeren, voor nieuwe inwoners én voor mensen die terug willen keren na hun studie. Een levendige stad en dorpen met cultuur, evenementen en creativiteit zorgen voor verbondenheid en trekken mensen aan. Het helpt ook om de enorme arbeidsmarkttuitdaging die op ons afkomt het hoofd te bieden.

Goes heeft alles in huis om een culturele hotspot van Zeeland te worden. Onze binnenstad, leegstaande panden, het rijke verenigingsleven en de vele creatieve inwoners zijn de basis om verder te bouwen aan een bruisende gemeente.

Wat willen we bereiken?

- Een levendige binnenstad met ruimte voor kunst, cultuur en ontmoeting.
- Meer zichtbare kunst in de openbare ruimte.
- Een aantrekkelijk klimaat voor creatieve ondernemers en culturele initiatieven.
- Jongeren en nieuwe inwoners binden aan Goes door een rijk cultureel aanbod.
- Tijdelijke en flexibele ruimte voor culturele initiatieven, bijvoorbeeld in leegstaande panden.
- Meer aandacht voor cultuur in de dorpen, zodat cultuur niet stopt bij de stadsgrenzen.
- Kunst en cultuur als motor voor innovatie, welzijn en inclusiviteit.
- Het verhaal van Goes en De Bevelanden blijft levend en zichtbaar voor iedereen: het Bevelands Museum wordt een interactief startpunt voor bewoners, scholen en bezoekers (met toeristentips en routes), waardoor identiteit, onderwijs en participatie groeien en de binnenstad en dorpen meer gaan bruisen.

Wat gaan we hier in Goes aan doen?

Vullen leegstand met tijdelijk gebruik

- Tijdelijk gebruik van leegstaande panden: We maken het makkelijker om leegstaande winkelpanden en kantoren te gebruiken voor pop-up galerieën, ateliers, makerspaces en culturele evenementen. Hiervoor stellen we een cultuurmakelaar aan.

Plaatsen kunst in de openbare ruimte

- In elk nieuwbouwproject of herinrichtingsproject reserveren we een deel van het budget voor kunst in de openbare ruimte.
- We dagen inwoners uit om kunst in de openbare ruimte te maken — van straatgedichten tot augmented reality-kunst, samen met jongeren, kunstenaars en bewoners.

Steunen makers en evenementen

- We ontwikkelen plekken (culturele hubs) waar cultuur en ontmoeting samenkomen. Denk aan creatieve werkplaatsen voor jonge makers, kunstenaars en startups.
- We maken het makkelijker voor inwoners om kleine festivals, tentoonstellingen en culturele activiteiten te organiseren, bijvoorbeeld via een laagdrempelig evenementenfonds.
- Samen met jongeren bouwen we aan een stad waar wat te doen is: creatieve broedplaatsen, muziekpodia, workshops, evenementen en ruimte om te experimenteren.
- We koppelen cultuur aan onderwijs en innovatie. Kunstenaars, ontwerpers en creatieve ondernemers werken samen met scholen, bedrijven en instellingen.

- We breiden de schooldag uit met kunst & cultuur (tekenen, theater, muziek), samen met scholen, de bibliotheek, podium 't Beest en De Mythe, zodat meer kinderen meedoen en talent ontwikkelen.
- Samen met Goes Marketing versterken we het culturele profiel van de stad. We laten zien dat Goes niet alleen winkelstad is, maar ook cultuurstad.
- We stimuleren digitale kunst en technologie in de cultuursector, bijvoorbeeld via workshops in samenwerking met de bibliotheek, onderwijs en creatieve makers.
- Meer straatkunst: We stimuleren muurschilderingen, kunst op elektriciteitshuisjes op de hoek van de straat, straatpoëzie en andere vormen van straatkunst, zonder politieke bemoeienis. De gemeente faciliteert, i.p.v. dicteert.

Verbeteren binnenstad & voorzieningen

- Niet alleen in de binnenstad, maar ook in de dorpen stimuleren we cultuur. We ondersteunen initiatieven voor dorpshuizen als culturele ontmoetingsplekken, zodat we cultuur dichterbij halen.
- In binnenstad en recreatiezones geldt een 500-meter-norm voor beschikbare openbare toiletten; we tonen alle locaties op een online kaart én op borden. In 2026–2028 komen er zes extra locaties bij (nieuw of via 'gastvrije' ondernemers). Elk nieuw toilet is rolstoeltoegankelijk en heeft een verschoontafel; vaste schoonmaak en een QR-code voor snelle meldingen.
- We behouden en vernieuwen het Bevelands Museum tot een interactief verhalenhuis voor jong en oud, gekoppeld aan een toeristenservice (hotspots, routes en tickets). De gemeente levert een vaste bijdrage met heldere prestaties (bezoek, onderwijs en bereik), zodat het verhaal van Goes en De Bevelanden levend blijft.
- We zetten ons in voor de doorstart van een volwaardig Ambachtscentrum 2.0.
- We stimuleren de openstelling van de kerk voor inwoners en bezoekers en maken de Grote Kerk meer onderdeel van de binnenstad, als ontmoetingsplek en trekpleister voor toerisme en cultuur.
- We maken met partners (erfgoed, Goes Marketing, bibliotheek, De Mythe, 't Beest, HZ/Scalda) een 3-jarig plan voor collectie en programmering, digitale vernieuwing (meertalig/AR waar passend), schoolprogramma's en vrijwilligers & sponsors; we kiezen een centrale plek in of bij de binnenstad.

Openen instappunten aan de Oosterschelde

- We willen betere toegang tot het water realiseren bij de Oosterschelde: drie instappunten (zwemmen/SUP/kano) met vlonder/zwemtrap, plus extra fietsenrekken, bankjes en watertappunten; waar nodig (seizoens)toiletten. Getij en waterkwaliteit staan ter plekke én online. Er komen afvalvrije voorzieningen, opruimacties en waar mogelijk toegankelijke routes die vanaf OV-hubs goed te bereiken zijn.

Kunst en cultuur verbindt onze dorpen en de stad. We geven makers, vrijwilligers en publiek ruimte in lijn met de Cultuurvisie 2023-2027 en werken samen met de Culturele Raad en regionale partners. Zo houden we het aanbod levendig—van bibliotheek, De Mythe tot 't Beest—en laten we cultuur bijdragen aan welzijn, talentontwikkeling en een bruisende binnenstad.

Hoofdstuk 3

Wonen in Goes en op De Bevelanden

3. Wonen in Goes en op De Bevelanden:

Voor iedereen een thuis

Wonen in Goes en op De Bevelanden staat onder druk. Er zijn te weinig betaalbare woningen, de wachtlijsten voor sociale huur zijn lang en ook starters, gezinnen en ouderen vinden moeilijk een passende woning. Tegelijkertijd worden we de komende jaren geconfronteerd met een grote verandering van onze bevolking: in Zeeland stopt de komende 10 jaar ongeveer 3 op de 10 mensen met werken. Dat betekent dat we nieuwe inwoners nodig hebben om de banen van morgen in te vullen.

Als we willen dat mensen hier komen wonen en blijven, moeten we zorgen voor voldoende woonruimte in een aantrekkelijke en leefbare omgeving. Een stad en dorpen met een goed voorzieningenniveau, bloeiende verenigingen, een rijk cultureel leven, goede mobiliteit én ruimte om te wonen. Daarnaast groeit de behoefte aan passende woningen voor senioren, starters, kleine huishoudens en jongeren. Dat vraagt om slimme oplossingen, zowel binnen de bestaande bebouwde omgeving als – waar het echt nodig is – aan de randen van de kernen.

Verduurzaming van de woningvoorraad is bovendien hard nodig. Woningen moeten energiezuiniger, comfortabeler en betaalbaar blijven. Daarbij willen we zorgvuldig omgaan met de ruimte. We bouwen bij voorkeur binnen de dorps- en stadsgrenzen en beschermen waardevol landschap, natuur en landbouwgrond.

Wat willen we bereiken?

D66 kiest voor een toekomst waarin iedereen in Goes en op De Bevelanden een betaalbaar, duurzaam en passend thuis kan vinden. Een toekomst waarin woonruimte géén luxe is, maar een basisrecht. We zetten in op:

- Betaalbare woningen voor starters, gezinnen, middeninkomens en senioren.
- Doorstroming op de woningmarkt; mensen laten verhuizen naar een woning die beter past, door bijvoorbeeld meer levensloopbestendige woningen te bouwen.
- Flexwoningen inzetten als versneller om de woningmarkt in beweging te krijgen.
- Slim en duurzaam bouwen, met voorkeur voor binnenstedelijke verdichting, optoppen, splitsen en herbestemmen.
- Een sterke rol voor de woningcorporatie, bewonerscollectieven en andere vernieuwende woonvormen.
- Verduurzaming van de bestaande woningvoorraad, zodat wonen ook in de toekomst betaalbaar blijft.
- Een gezonde woonomgeving die aantrekkelijk is voor nieuwe inwoners die we hard nodig hebben om onze economie en zorg draaiende te houden.

Wat gaan we hier in Goes aan doen?

Bouwen in balans

- We stellen een duidelijke woonvisie op of passen de bestaande woonvisie aan met als uitgangspunt: “bouwen voor behoefte, niet voor belegging”.
- Elk nieuw woningbouwproject krijgt een goede balans tussen sociale huur, middenhuur en koopwoningen. Minimaal 30% sociaal, 30% midden en 40% koop.
- In Goes en de omliggende dorpen stimuleren we woningbouw die aansluit bij de lokale vraag, inclusief levensloopbestendige woningen voor senioren maar ook flexwoningen om sneller woonruimte te creëren dan met nieuwbouw.

- We stimuleren innovatieve woonvormen zoals Tiny Houses, hofjes, CPO-projecten (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) en Community Land Trusts.
- We ondersteunen de woningcorporatie om ook middenhuur te bouwen, met aangepaste regels en financiering.
- In Goes gaan we onderzoeken of we kunnen experimenten met 3D-geprinte huizen. Deze techniek kan zorgen voor het inkorten van de bouwtijd, het verlagen van de kosten en realiseren we mogelijk sneller nieuwe woningen.
- We kiezen voor “binnen-bebouwd eerst”: verdichting, optoppen, splitsen van bestaande woningen en transformatie van verouderde bedrijventerreinen en leegstaande gebouwen.
- In elke wijk en elk dorp zorgen we dat woningen, voorzieningen, mobiliteit en groen in balans zijn.
- Nieuwe wijken en inbreidingslocaties krijgen aantrekkelijke openbare ruimtes, veel groen en ruimte om te spelen en te ontmoeten.
- We zorgen dat bouwen bijdraagt aan vitale dorpen en een bruisende stad, met plekken voor ontmoeting, sport en cultuur.
- In 's-Heer Abtskerke ontwikkelen we samen met Borsele een nieuwe wijk voor starters en senioren.
- Binnen 2 jaar plaatsen we extra flexwoningen in Goes en dorpen om doorstroming te stimuleren. De gemeente maakt hiervoor ruimte op tijdelijke locaties en zorgt voor snelle vergunningprocedures.
- We stapelen geen extra lokale eisen boven op de wet en werken in bouwteams en twee-fasencontracten, zodat projecten haalbaar én duurzaam blijven.
- Vanuit duurzaamheid kiezen we waar mogelijk voor duurzaam renoveren in plaats van nieuw te bouwen.
- We investeren in een aantrekkelijke, veilige en groene woonomgeving, met goed onderhoud van straten, pleinen en openbare ruimte, zodat bewoners zich prettig en thuis voelen in hun buurt.

Benutten bestaande gebouwen beter

- Leegstaande kantoren, winkels en maatschappelijk vastgoed worden sneller omgebouwd naar woonruimte.
- We maken kavel splitsen makkelijker, bijvoorbeeld voor mantelzorgwoningen of voor jongeren op het erf van hun ouders.
- Wonen boven maatschappelijke functies moet mogelijk worden. Het combineren van wonen met scholen, buurthuizen, sporthallen of zorginstellingen kan snel nieuwe woonruimte opleveren door gebruik te maken van platte daken en zorgen voor kortere lijntjes tussen inwoners en deze voorzieningen.
- Monumentale gebouwen, leegstaande boerderijen (ook in het buitengebied) vormen we om tot bijvoorbeeld zogenaamde “erfdeelprojecten”.

Versnellen doorstroming & senioren

- We investeren in woningen voor senioren die kleiner, levensloopbestendig en comfortabel zijn.
- We betrekken ouderen vroeg bij plannen voor nieuwbouw en verbouw, zodat locatie, indeling en toegankelijkheid meteen kloppen.
- Met een seniorenmakelaar helpen we ouderen om de stap te maken naar een beter passende woning.
- We zetten in op zorggeschikte woningen en combinatiewoningen waar bijvoorbeeld ouders en mantelzorgers vlakbij elkaar wonen.

Borgen betaalbaarheid met instrumenten

- Gemeenteground kan waar mogelijk in erfpacht worden uitgegeven om bouwen betaalbaarder te maken.
- We ondersteunen onze woningcorporatie om ook middenhuur te bouwen, met aangepaste regels en financiering.
- Voor verhuurders geldt: een slecht energielabel betekent lagere huur, een goed label mag beloond worden.
- In aangewezen wijken zetten we opkoopbescherming in, zodat betaalbare koopwoningen niet door beleggers worden opgekocht en starters en doorstromers meer kans krijgen.
- Met een doelgroepenverordening wijzen we per project woningen toe aan de juiste groepen, bijvoorbeeld starters, zorgmedewerkers of senioren, zodat we sturen op de grootste lokale behoefte.
- We beperken toeristische verhuur tot maximaal 90 dagen per jaar, met registratie en controle, zodat de woonvoorraad en de rust in de buurt beschermd blijven.

Verduurzamen woningen betaalbaar

- Nieuwbouw is natuur-inclusief, klimaatbestendig en minimaal energieneutraal. We stimuleren houtbouw en circulaire bouw.
- We zetten een Nationaal Isolatieoffensief lokaal door: woningen verduurzamen met subsidies en collectieve inkoopacties.
- Verenigingen van Eigenaren (VvE's) krijgen meer ondersteuning bij het verduurzamen van hun appartementencomplexen.

Organiseren studentenhuisvesting

- We sluiten in 2027 een Studentenhuisvestingspact met HZ, Scaldia, Hoornbeeck en woningcorporaties. Doel: tot en met 2030 minimaal 500 studentenwoningen (kamers en studio's) met betaalbare beginhuur en goed beheer.
- We wijzen locaties aan in Goes en de dorpen, dicht bij onderwijs, zorg en OV (ook tijdelijk/flex waar nodig). We koppelen dit aan Zorgstad (stages) en leggen duidelijke afspraken vast over toewijzing en leefbaarheid met buurt en beheerder.

We kiezen voor slim en betaalbaar bouwen, passend bij onze vergrijzende regio. Dat betekent doorstroming, gemengde wijken en locaties die kloppen met de Omgevingsvisie 2040. We haken aan op de Woondeal Zeeland, zodat we versnellen waar het kan.

Hoofdstuk 4

Slimme mobiliteit en bereikbaarheid

4. Slimme mobiliteit en bereikbaarheid:

Betere verbindingen en meer deelfervoer

De manier waarop we ons verplaatsen verandert snel. In de komende jaren stappen we over op duurzamer vervoer: meer fietsen, meer deelauto's en minder eigen autobezit. Tegelijk verandert het openbaar vervoer in Zeeland drastisch. Een nieuw systeem wordt ontwikkeld met flexibele verbindingen op afroep, meer deelfervoer en minder traditionele buslijnen.

Dit brengt kansen én uitdagingen. Als gemeente moeten we zorgen dat dit nieuwe systeem goed werkt voor alle inwoners, ook voor mensen zonder auto, zonder rijbewijs of zonder digitale vaardigheden. Zeker in een regio waar dorpen, wijken en de stad sterk met elkaar verbonden moeten zijn om aantrekkelijk te blijven om te wonen en te werken.

De opgave is ook economisch van belang: als we nieuwe inwoners willen aantrekken om de vacatures van de toekomst op te vullen, dan hoort daar een mobiliteitssysteem bij dat betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam is. Goede bereikbaarheid bepaalt mede of mensen hier willen wonen en werken.

Wat willen we bereiken?

D66 wil dat Goes en De Bevelanden vooroplopen in slimme, duurzame en toegankelijke mobiliteit. Onze uitgangspunten zijn:

- Fietsen als eerste keuze: een fijnmazig, veilig en comfortabel netwerk van (snel)fietspaden.
- Slim en duurzaam deelfervoer: een betrouwbaar aanbod van elektrische deelauto's en deelfietsen, óók buiten de stad.
- Een modern en toegankelijk openbaar vervoersysteem: met genoeg opstappunten en alternatieven voor wie niet digitaal vaardig is.
- Duurzame mobiliteit: laden, parkeren en overstappen worden eenvoudig, schoon en efficiënt.
- Bereikbare dorpen en stad: elk dorp en elke wijk blijft goed verbonden met Goes en de regio.

Wat gaan we hier in Goes aan doen?

Versterken fietsnetwerk & stallingen

- We investeren in een fijnmazig en veilig netwerk van (snel)fietspaden tussen Goes en de omliggende dorpen.
- Specifiek pakken we knelpunten aan. Zoals de route Wolphaartsdijk – Wilhelminadorp – Goes, waar een vrijliggend fietspad moet komen. Of het gebied Kwistenburg – Aardebolleweg.
- We breiden het aantal veilige fietsparkeerplekken uit, vooral bij het NS-station, bij scholen en in de binnenstad.
- Meer oplaadpunten voor elektrische fietsen, bijvoorbeeld bij dorpshuizen, bibliotheek, winkelcentra en sport- en zorglocaties.
- De verkeersveiligheid verhogen we rondom sportparken en dorpscentra met autoluwe zones, duidelijke oversteekplaatsen en veilige fietsroutes.
- Bij waterlocaties plaatsen we extra fietsenrekken en bewegwijzering naar toiletten voor een soepele, veilige doorstroming.
- We maken alle rotondes gelijk van opzet en voorrang, voor meer verkeersveiligheid en voorspelbaarheid. Rotondes met een tweerichtingsfietspad vormen we om naar éénrichtingsfietspad met de klok mee; waar dat niet kan, onderzoeken we een fietstunnel. In dat onderzoek nemen we alle kosten en baten mee - verkeersveiligheid (ongevallen/letsel), schade en gezondheidskosten, maar ook aanleg, vergunningen, materiaal, beheer/onderhoud en omleidingshinder. Zo maken we een realistische keuze.

Bouwen mobiliteitshubs & OV-knooppunten

- Gemeente Goes investeert samen met Kapelle en Borsele in goede overstappunten (mobiliteitshubs), waar OV, deelfietsen en deelauto's samenkomen.
- Nieuwe mobiliteitshubs komen niet alleen bij het station, maar ook bij plekken als sportparken, zorglocaties, winkelcentra en recreatiegebieden.
- We bewaken en beïnvloeden de uitwerking van het nieuwe Zeeuwse OV-systeem. Er moet in elk dorp en elke wijk een goed bereikbaar opstappunt komen.
- Er komen snellaadstations bij mobiliteitshubs en op strategische plekken rond Goes, bijvoorbeeld bij de Zeelandhallen, het ziekenhuis, het Molenplein en de Goese Poort.
- We geven, samen met partners, uitleg en hulp bij het nieuwe OV en deelvervoer.

Zorgen voor deelvervoer voor iedereen

- We zorgen voor een basisaanbod van deelvervoer in elke wijk en elk dorp. Minimaal twee deelauto's en/of deelfietsen per kern, beschikbaar ook in de avond en het weekend.
- Gemeente en regio maken duidelijke afspraken met aanbieders over beschikbaarheid en betrouwbaarheid van deelvervoer.
- We zorgen voor heldere informatie en ondersteuning, zodat ook ouderen of minder digitaal vaardige inwoners gebruik kunnen maken van deelvervoer.
- Het systeem moet toegankelijk blijven voor mensen zonder smartphone. We zorgen voor fysieke informatiepunten, telefonische bereikbaarheid en ondersteuning.

Invoeren 30 km/u & schoolstraten (Vision Zero)

- We zorgen voor schoolstraten bij alle basisscholen en verbeteren hiermee de verkeersveiligheid voor 2029.
- We stellen 30 km/u in woonwijken als norm, dit is uiterlijk in 2028 doorgevoerd.
- We spreken af dat elk kind zelfstandig naar school kan en starten maandelijkse schoolstraat-acties bij basisscholen als aanjager van veilig verkeer.
- We toetsen bij elke herinrichting 'kind- en fietsroute eerst': veilige oversteken, goed zicht, 30 km/u en voldoende stallingen als standaard.

Versnellen laden & slim parkeren

- We versnellen de aanleg van laadpalen voor elektrische auto's in wijken, dorpen en bij bedrijventerreinen.
- Op plekken waar parkeerdruk hoog is, onderzoeken we slimme parkeersystemen gecombineerd met deelmobiliteit en laadplekken.

Slimmer maken van infrastructuur en verhogen van veiligheid

- We investeren in slimme verkeerssystemen, zoals slimme verkeerslichten, parkeerinformatie en doseerinstallaties voor een betere doorstroming.
- Bij elk infrastructuurproject kijken we naar het bredere plaatje: wat betekent deze investering voor veiligheid, bereikbaarheid en duurzaamheid? Geen losse projecten, maar integrale afwegingen.
- We stimuleren het meten van verkeer met sensoren en data, zodat we knelpunten sneller signaleren en oplossen.

Bereikbaar en veilig reizen wordt de norm. We leggen de focus op fietsen, lopen, deelvervoer en een logisch OV-net, met 30 km/u in woonwijken en veilige schoolroutes volgens Vision Zero (<https://www.visionzero.nl>)/Duurzaam Veilig. Rotondes en fietspaden voeren we eenduidig uit volgens de CROW-richtlijnen; laden groeit mee met de Zeeuwse laadvisie.

Hoofdstuk 5

Meer inspraak, meer zeggenschap

5. Meer inspraak, meer zeggenschap:

De toekomst van Goes bepalen we samen

Inwoners willen meer invloed op de keuzes die hun leefomgeving raken. En terecht. De tijd van plannen van bovenaf opleggen is voorbij. Steeds vaker vragen inwoners om echte inspraak: bij woningbouwplannen, de inrichting van hun wijk of dorp, duurzaamheid, mobiliteit en zorg.

In praktijk is 'inspraak' nu vaak beperkt tot een informatieavond, een enquête of een reactie achteraf op een plan dat al grotendeels vaststaat. Dat voelt voor veel inwoners onvoldoende. Vooral bij grote opgaven zoals woningbouw, de energietransitie of veranderingen in mobiliteit, willen mensen dat hun stem echt meetelt.

Ook de samenwerking tussen gemeenten groeit. Wat er in Goes gebeurt, raakt direct ook inwoners van Kapelle en Borsele. Daarom moet inwonerparticipatie niet alleen lokaal, maar ook regionaal sterker worden georganiseerd.

Wat willen we bereiken?

D66 wil de democratie dichterbij de inwoners brengen. Niet als mooie woorden, maar als concrete aanpak. Inwoners moeten vanaf het begin kunnen meepraten, meedenken en meebeslissen over plannen voor hun buurt, hun dorp, hun stad en hun regio.

Dat betekent:

- Inspraak vooraf, niet achteraf.
- Dorpsraden en wijkraden krijgen een officiële rol bij plannen die hun gebied raken.
- We bouwen verder op het digitale platform "Goes Praat Mee", en breiden dit uit naar "De Bevelanden Praat Mee", voor alle inwoners van Goes, Kapelle en Borsele. Veel vraagstukken vragen gemeentegrens-overstijgende oplossingen.
- Er komen burgerberaden bij grote keuzes.
- Participatie moet laagdrempelig zijn, ook voor inwoners die minder digitaal vaardig zijn, jongeren, ouderen en nieuwkomers.
- De gemeente werkt als bondgenoot van haar inwoners, niet als afstandelijk bestuur.

Wat gaan we hier in Goes aan doen?

Versterken dorps- en wijkraden met budget

- Dorps- en wijkraden krijgen een adviesrol bij plannen over woningbouw, mobiliteit, groen, leefomgeving en duurzaamheid.
- We investeren in dorpsraden, wijkverenigingen en buurtgroepen, zodat zij de stem van hun inwoners goed kunnen vertegenwoordigen.
- Er komt een structureel participatiebudget per dorp en wijk, waarmee inwoners zelf projecten kunnen opstarten: van een speeltuin tot een buurtinitiatief voor verduurzaming of groenonderhoud.
- Gemeente en dorpsraden werken samen aan leefbaarheid, woningbouw, voorzieningen en mobiliteit.

Organiseren burgerberaden & burgerinitiatief

- Bij grote projecten starten we standaard met een Burgerberaad: een diverse groep van (gelote) inwoners die samen met experts en beleidsmakers werkt aan oplossingen.

- Ook voeren we het Burgerinitiatief in. Dit is een voorstel of idee van inwoners om hun leefomgeving te verbeteren, dat – als het voldoende steun krijgt van andere inwoners en aan de voorwaarden voldoet – op de agenda van de gemeenteraad geplaatst kan worden om besproken te worden.
- De gemeente faciliteert beide rechten met duidelijke spelregels, ondersteuning en waar nodig financiële middelen.

Verbeteren Goes Praat Mee (online & balie)

- We breiden “Goes Praat Mee” uit tot een regionaal platform: “De Bevelanden Praat Mee”, gekoppeld aan een fysieke ontmoetingsplek in elke gemeente voor mensen die niet digitaal willen of kunnen meedoen.
- We zorgen ervoor dat plannen in begrijpelijke taal geschreven zijn en organiseren bijeenkomsten op tijden en plekken die voor iedereen toegankelijk zijn.
- Digitale participatie blijft, maar wordt altijd gecombineerd met fysieke bijeenkomsten.
- We bieden trainingen en ondersteuning voor inwoners die willen meedenken of meedoen, bijvoorbeeld bij burgerfora of inspraakavonden.

Invoeren Right to Challenge & agenderen

- We stimuleren en promoten het Right to Challenge: wanneer inwoners of verenigingen een gemeentelijke taak slimmer, beter of goedkoper denken te kunnen uitvoeren, krijgen ze daar de ruimte voor.
- We voeren het Recht om te agenderen in: inwoners kunnen met voldoende steun een onderwerp rechtstreeks op de agenda van de gemeenteraad plaatsen.

Voeren Bevelandse dialoog

- We zorgen dat inwoners niet alleen inspraak hebben bij de eigen gemeente, maar ook bij plannen die de hele regio aangaan, zoals woningbouw, mobiliteit, energie en zorg.
- Gemeenteraden van Goes, Kapelle en Borsele organiseren gezamenlijk tenminste twee keer per jaar een Bevelandse Burgerdialoog, waarin inwoners hun stem kunnen laten horen over regionale thema's.

Sterke raad, helder raadswerk

- We gebruiken de hele gereedschapskist van de raad en trainen dit 2 keer per raadsperiode: van (technische) vragen, interpellatie en motie tot amendement en initiatiefvoorstel. Waar we echt de uitkomst willen veranderen (beleid/budget), kiezen we vaker voor een amendement dan voor alleen een motie.
- We wijzen bij grote dossiers een raadsrapporteur aan (zeker bij gemeenschappelijke regelingen): één raadslid verdiept, rapporteert terug aan de hele raad en legt alternatieven op tafel. Zo wordt controle en besluitvorming sterker.
- We maken er een vaste routine van: elk jaar een “Raadswerk in de praktijk”-programma met griffie, ProDemos en Debat.nl (scherp formuleren van moties/amendementen, volgen van uitvoering) aan de hand van een casus.

Democratie begint hier. We maken participatie concreet en toetsbaar met de Participatieverordening 2024, én we gebruiken Goes Praat Mee en wijktafels om plannen echt samen te maken. Zo verschuiven we van informeren naar meebeslissen, we laten zien wat we met de ideeën doen.

Deel 2

Samen vooruit op andere belangrijke onderwerpen

In dit programma hebben we uitgebreid stilgestaan bij de vijf grote thema's die voor D66 Goes de komende jaren de hoogste prioriteit hebben: Goes als Zorgstad, Goes als Culturele Hotspot, Wonen voor iedereen, Slimme Mobiliteit en Meer Inspraak en Zeggenschap voor inwoners. Deze vijf thema's bepalen in onze ogen hoe we als stad en als regio klaar zijn voor de toekomst.

Maar een sterke, leefbare en toekomstbestendige gemeente vraagt om méér. Om goed onderwijs voor jong en oud. Om een duurzame, innovatieve en eerlijke economie. Om een sociaal vangnet voor wie dat nodig heeft. Om veiligheid, zowel op straat als online. En om een samenleving waarin jongeren de ruimte krijgen om te groeien en ouderen de ruimte om fit en actief mee te blijven doen.

In dit tweede deel van ons programma lees je onze plannen voor deze onderwerpen. Ze sluiten direct aan op de koers die we met de vijf pijlers inzetten. Want goed onderwijs helpt inwoners zich te ontwikkelen. Een innovatieve, duurzame economie zorgt voor banen en kansen. Zorgzaamheid zit niet alleen in de zorg, maar ook in hoe we als gemeenschap met elkaar omgaan. En veiligheid en vrijheid zijn de basis waarop mensen zichzelf kunnen zijn en hun leven kunnen inrichten.

Samen maken we Goes én de hele regio De Bevelanden sterker, socialer, duurzamer en aantrekkelijker. Het kan wél, hier lees je hoe we dat doen.

6. Groen:

Duurzame leefomgeving voor vandaag én morgen

Een gezonde en leefbare toekomst begint bij groene wijken die tegen hitte en veel regen kunnen. D66 Goes zet in op slimme en duurzame ruimtelijke ordening, waarbij natuurbehoud, biodiversiteit en circulariteit centraal staan.

We bouwen toekomstgericht: met oog voor klimaat, energie, water én hergebruik van materialen. Door samen met inwoners, bedrijven en onderwijsinstellingen te investeren in energiebesparing, hergebruik en vergroening, maken we Goes weerbaarder én mooier.

We gaan aardgasvrij werken en klimaatneutraal worden. Eerst beter isoleren. Dan stroom opwekken in de buurt. Per wijk kiezen we de beste warmte-oplossing. We maken dit haalbaar, betaalbaar en eerlijk.

Wat willen we bereiken?

- Bescherming van het Zeeuwse landschap: geen onnodige bebouwing van groene gebieden. Wordt er toch gebouwd in groene gebieden, dan wordt de natuur gecompenseerd.
- Kwetsbare natuurgebieden, zoals Nationaal Park Oosterschelde, krijgen extra bescherming door hun rechten expliciet te erkennen, in lijn met het landelijke beleid van D66.
- Natuur-inclusieve woonwijken: groene daken, waterberging en biodiversiteit versterken.
- Energiebesparing als topprioriteit: sterkere isolatie-eisen voor nieuwbouw en een grootschalige renovatieaanpak.
- Duurzame woningbouw: energie-neutrale woningen als standaard en alternatieve vormen van verwarmen (warmtepompen, aardgasvrij).
- Hergebruik van bestaand vastgoed en materialen bevorderen: circulair bouwen waar mogelijk.
- Groene ruimte in wijken: pleinen, buurttuinen, ontmoetingsplekken en gedeelde energievoorzieningen.
- Minder afval, meer hergebruik: circulariteit stimuleren in huishouden, bouw en bedrijfsleven.
- Aardgasvrij per wijk met een duidelijk stappenplan en keuze per buurt (all-electric, warmtenet of hybride waar passend) om van het gas af te gaan.
- Groen in de stad als norm: bij herinrichting geldt een vergroeningsplicht en ruimte voor water en schaduw.

Wat gaan we hier in Goes aan doen?

Borgen groene grens & natuurbegraven regelen

- We stellen een duidelijke groene grens vast langs de Sloerand en het kanaal door Zuid-Beveland: daar stopt de groei van industrie, om het landschap en de leefbaarheid te beschermen.
- We onderzoeken een rustige plek voor natuurbegraven, in overleg met natuurbeheerders en omwonenden, met duidelijke regels en zorg voor natuur.

Beschermen kwetsbare natuurgebieden

De Oosterschelde en andere kwetsbare natuur vormen het hart van onze leefomgeving. Om die te behouden voor toekomstige generaties, moeten we ze niet alleen beheren, maar ook hun rechten beschermen.

- We zetten ons in om de rechten van kwetsbare natuur, zoals de Oosterschelde, lokaal te verankeren. Dit doen we door samen te werken met provincie, natuurorganisaties en omliggende gemeenten aan bestuurlijke en juridische borging.

Versnellen isolatie via energieloket

- Isolatieoffensief: wijksgewijze aanpak met voorlichting, (warmte)scans en collectieve inkoop.
- We openen een energiebespaar-loket, digitaal én fysiek, voor inwoners en bedrijven, samen met omliggende gemeenten.

Verduurzamen gemeentelijke gebouwen

- We verduurzamen gemeentelijke gebouwen met isolatie, ledverlichting en slimme regeltechniek, en ronden dit vóór 2030 af.

Stimuleren circulair bouwen & hergebruik

- We stimuleren circulair bouwen bij nieuwbouw en renovatie met inzet op hergebruik van materialen.
- We ondersteunen initiatieven voor hergebruik en reparatie in buurten, zoals repaircafés en ruilpunten.

Vergroenen buurten en houden ze schoon

- We vergroenen schoolpleinen en parkeerterreinen, bijvoorbeeld bij winkelcentrum De Spinne of basisscholen in Goes-Zuid. Vergroenen gaat dan hand in hand met regenwaterinfiltratie voor waterberging.
- We stimuleren groene daken en vooral ook gevels in nieuwe bouwprojecten zoals Aria of Marconigebied.
- Er komt een vergroeningsplicht bij herinrichting: iedere herinrichting levert meer groen dan ervoor (bomen, gevelgroen of wadi's), met meetbare m²-toename.
- De hittestress moet omlaag: er moet schaduw zijn langs loop- en schoolroutes; tegels halen we eruit waar het kan; water op straat voorkomen met extra infiltratie.
- We plaatsen meer prullenbakken op plekken waar veel zwerfafval ligt (zoals rond scholen, bushaltes en parken) en zorgen voor regelmatige lediging.
- We sluiten actief aan bij landelijke opruimacties zoals de Landelijke Opschoondag en World Cleanup Day, samen met scholen, sportclubs en dorpsraden.

Regelen wijk-voor-wijk warmte

- Er komt een wijkwarmtekaart (2028) met voorkeursrichtingen per wijk/buurt (all-electric warmtepomp, (laagtemperatuur)-warmtenet of hybride als tussenstap), inclusief planning en keuzemomenten voor bewoners.
- Herziening van de wijkwarmtekaart is elke 3 jaar (lokaal afgesproken) met nieuwe techniek en prijsontwikkelingen; we leggen per wijk betaalbaarheidsgrenzen vast en bieden maatwerk voor lage inkomens.
- We zetten een revolverend fonds op voor isolatie en overstap (lening/voorschot, terug te betalen uit besparing) + we ondersteunen bij het ontzorgen van VvE's.

We maken de energietransitie zichtbaar in de straat: isoleren, elektrificeren en lokale opwek in lijn met RES Zeeland en de Transitievisie Warmte. Daarbij combineren we vergroenen van pleinen en schoolomgevingen met gezondere wijken en lagere energielasten.

De energietransitie moet haalbaar, betaalbaar én eerlijk zijn. Daarom pakken we energiearmoede actief aan met isolatie, energiebesparing en maatwerk voor inwoners met een smalle beurs, zodat iedereen kan meedoen aan een duurzame toekomst.

De uitvoerpagina's van Goes Aardgasvrij helpen inwoners stap voor stap mee te doen.

7. Samenleven:

Betrokken, gezond en verbonden

D66 staat voor een open, transparante overheid die de kracht van lokale gemeenschappen benut. We leggen nadruk op sociale cohesie, onder meer door in te zetten op mentale gezondheidszorg, sport- en cultuurvoorzieningen, en ontmoetingsplekken in de wijk. Zo zorgen we dat niemand buitengesloten raakt en dat we écht samen onze dorpen en steden vormgeven.

Wat willen we bereiken?

- Meer ondersteuning voor buurtinitiatieven en verenigingen.
- Investeren in sociale cohesie en mentale gezondheid van inwoners.
- Innovatieve technologie inzetten voor welzijn en inwonersbetrokkenheid.
- Inwoners actief betrekken bij **Citizen Science**-projecten; samen met inwoners meten van energieverbruik, hittestress, luchtkwaliteit en geluidsoverlast.
- Dorpsbewoners houden toegang tot basisvoorzieningen die nodig zijn voor het dagelijks leven, ook als banken of andere organisaties zich terugtrekken.

Wat gaan we hier in Goes aan doen?

Openen laagdrempelige inloop & steun

- We richten in elke dorpskern / wijk een laagdrempelig inloopmoment in (bijvoorbeeld in een buurthuis of bibliotheek) voor vragen over welzijn, schuldhulp, opvoeding en mentale gezondheid. Doel: in samenwerking met SMWO en GGD een daling van het aantal jongeren en volwassenen met ernstige psychosociale problemen.
- In samenwerking met wijkverenigingen en dorpsraden organiseren we per dorpskern of wijk een gesprekstafel waar inwoners zelf thema's aandragen, bijvoorbeeld over speelvoorzieningen of buurtveiligheid.

Ondersteunen verenigingen & vrijwilligers

- We reserveren jaarlijks budget voor initiatieven die bijdragen aan LHBTI+-acceptatie, toegankelijkheid voor mensen met een beperking en integratie van nieuwkomers.
- We richten een 'Verenigingsloket' in, waar clubs (oa. sport, cultuur) één loket hebben voor subsidieaanvragen, werving van vrijwilligers en ondersteuning bij digitalisering.

Bieden digihulp in wijk en dorp en houden basisvoorzieningen op peil

- We richten per wijk/dorp Digihulp-uren in. Vrijwilligers en medewerkers helpen met digitale gemeentediensten, identiteiten (zoals DigiD en nieuwe technieken) en privacy-instellingen. Doel: iedereen kan meepraten en meedoen, ook zonder eigen device of ervaring.
- We onderzoeken samen met banken, ondernemers en dorpsraden hoe dorpsbewoners toegang kunnen houden tot contant geld. Een nieuwe geldmaat is vaak niet haalbaar, maar we zoeken alternatieven, zoals gezamenlijke servicepunten bij winkels, buurthuizen of andere centrale plekken in de dorpen.

Bewegen met sport- en jeugdprogramma's

- We zetten in op meer samenwerking tussen sportclubs en jongerenwerk, onder meer via gezamenlijke sportevenementen en clinics.
- In samenwerking met onze Goese sportclubs en Jongerencentrum 't Beest organiseren we sport- en cultuuractiviteiten voor jongeren en nieuwkomers.

Meten en verminderen lucht, hitte & geluid

- Samen met inwoners een meetnetwerk (**Citizen Science**) opzetten voor luchtkwaliteit, hittestress en geluidsoverlast, waardoor dure professionele systemen niet nodig zijn.

Iedereen telt mee. We versterken de sociale basis met hulp en ontmoeting dichtbij huis met vaste spreekuren / plannen voor jongeren en welzijn en met steun aan vrijwilligers. We sluiten aan bij wat er al werkt—van het Jeugd Preventie Overleg (CJG) tot SMWO—en maken hulp en ontmoeting in elke wijk en elk dorp makkelijk te bereiken.

8. Regionaal Besturen: Eén koers voor De Bevelanden

Een sterke en efficiënte overheid vraagt om samenwerking over gemeentelijke grenzen heen. Daarom kiest D66 Goes voor intensievere samenwerking, zodat we slim kunnen omgaan met onze middelen en tegelijkertijd de kwaliteit van onze dienstverlening verbeteren.

Goes heeft lef en durft vooruit te kijken. We investeren fors in wonen, mobiliteit, zorg, duurzaamheid en cultuur. Dat past bij een gemeente die een aantrekkelijke en leefbare toekomst wil bouwen. Maar wij vinden ook dat deze ambities realistisch en betaalbaar moeten blijven. Voor D66 is het helder: het hoge ambitieniveau van Goes mag niet leiden tot hogere lasten voor inwoners. Vooruitgang moet hand in hand gaan met financieel verantwoord bestuur. De lasten worden hooguit verhoogd met een inflatiecorrectie.

We maken geld en voortgang open en begrijpelijk. We gebruiken landelijke cijfers (Waar Staat Je Gemeente en Venster) en voegen daar een lokale projectlaag aan toe. Zo kan iedereen in Goes zien: wat kost het, wat is de planning en hoe ver zijn we.

Door belastingtarieven te harmoniseren en digitale technologie in te zetten, creëren we meer duidelijkheid voor inwoners en bedrijven. Ook in het sociale domein bundelen we de krachten, zodat zorg, welzijn en ondersteuning op Bevelandse schaal beter op elkaar aansluiten. Want alleen door eerlijk te delen en intensief samen te werken, bieden we iedereen gelijke kansen en bouwen we aan een welvarende, toekomstbestendige regio.

Samenwerking is onze eerste route. We volgen resultaten in open cijfers en laten de uitkomst bepalen of er reden is voor een grotere stap.

Een benaderbare overheid begint met goed contact. Wij luisteren, houden regie op vragen en geven snel en eerlijk antwoord—via elk kanaal.

Wat willen we bereiken?

- Gelijke belastingtarieven in alle drie de gemeenten.
- Meer samenwerking tussen gemeenteraden voor efficiënter bestuur.
- Slimme digitale oplossingen inzetten voor betere gemeentelijke dienstverlening; Altijd bereikbaar met omnichannel dienstverlening, eerste hulp via een digitale assistent, én goede hulp voor wie niet digitaal is.
- Heldere service-normen: snel reageren, duidelijk doorverwijzen en regie houden tot de vraag is opgelost.
- Inzicht in prestaties: open cijfers over aantallen vragen, doorlooptijden en tevredenheid.
- Een gezamenlijke visie op het sociale domein opstellen voor de hele regio.
- De gemeenschappelijke regeling (GR) De Bevelanden uitbreiden en sterker maken.
- Het ambitieniveau van Goes is goed en past bij een toekomstgerichte stad. Het moet wel financieel haalbaar en verantwoord blijven. We kiezen voor verstandig financieel beleid, waarbij we investeren binnen de grenzen van een houdbare begroting.
- Alle investeringsprojecten van Goes in één actueel overzicht - begrijpelijk voor iedereen - per onderwerp met begroot vs. uitgegeven, planning vs. voortgang en waar het geld vandaan komt.
- Eerlijk en uitlegbaar: een publiek algoritmeregister en altijd een menselijk vangnet.
- Recht op vergissing: eerst herstellen, dan pas handhaven; geen automatische risicovlag bij een eerste fout.

Wat gaan we hier in Goes aan doen?

Brengen dienstverlening dichtbij (spreekuur & norm)

- We voeren het OmniChannel geheel in, zodat inwoners hun persoonlijke gegevens en lopende zaken zoals vergunningaanvragen op 1 plek kunnen inzien.
- We gaan AI-gestuurde chatbots inzetten en slimme loketten voor gemeentelijke dienstverlening, zodat er 24 uur per dag vragen gesteld kunnen worden. De relatief makkelijke vragen kunnen dan meteen beantwoord worden.
- Binnen 7 dagen krijgt een inwoner een inhoudelijk eerste antwoord. Complexe vragen krijgen tussentijdse updates (minimaal elke 14 dagen) tot aan het definitieve antwoord.
- Ook als een vraag bij een andere partij hoort (bv. provincie of aannemer), blijft de gemeente aanspreekpunt en volgen we door tot er antwoord is.
- We zetten een dienstverleningsdashboard op. Maandelijks wordt openbaar gepubliceerd: aantallen vragen per thema, gemiddelde reactietijd, doorlooptijd, klanttevredenheid en % op tijd beantwoord.
- We gaan Mystery guests inzetten met een jaarlijkse publicatie van de resultaten. Een onafhankelijke test meet bereikbaarheid, duidelijkheid en vriendelijkheid; de resultaten en verbeteracties publiceren we.
- In 2027 starten we een proef waardoor je je paspoort/ID en (online verlengd) rijbewijs op afspraak thuis kunt laten bezorgen of kunt afhalen in een wijk- of dorpshuis. Aanvragen van paspoort/ID blijft aan de balie, maar het afhalen/bezorgen doen we volgens de landelijke RvG-regels en RDW-kaders. We meten wachttijd, reistijd en tevredenheid; bij succes schalen we op.
- We organiseren vanaf 2027 maandelijks een algemeen spreekuur in stad en dorpen. Inwoners kunnen problemen, vragen of andere zaken daar laagdrempelig delen. Aanvullend worden er ook themaspreekuren (bijv. parkeren, vergunningen, buitenruimte) georganiseerd over meer specifieke onderwerpen.
- We voeren het Recht op vergissing in voor gemeentelijke formulieren, belastingen/heffingen, Wmo/Jeugd en vergunningen: standaard hersteltermijn (bv. 14 dagen), hulp bij herstel, en geen risicovlag zonder menselijke beoordeling.
- We borgen dit in de servicenormen en in het algoritmeregister: automatische signalen worden pas geplaatst na menselijk oog en worden verwijderd zodra de fout is hersteld. We publiceren jaarlijks cijfers over herstel zonder boete.

Harmoniseren belastingen uitlegbaar

- We harmoniseren de gemeentelijke belastingen (SABEWA; OZB, afval, riool) in Goes, Kapelle en Borsele en willen dat uiterlijk in 2028 realiseren. We willen dat deze belastingen zoveel mogelijk in verhouding staan tot elkaar en goed uitlegbaar zijn richting de inwoners uit de verschillende gemeentes.
- We maken ons hard voor een realistisch ambitieniveau van de gemeente Goes. Nieuwe plannen en investeringen moeten passen binnen de financiële mogelijkheden van de gemeente, zonder dat dit leidt tot een stijging van de gemeentelijke belastingen. We vragen bij ieder voorstel transparantie over de financiële gevolgen en eisen dat het college inzichtelijk maakt hoe dit past binnen de begroting. We blijven sturen op verstandig financieel beleid, in balans met de ambities van de stad.
- We willen meer gezamenlijke inkoop van gemeentelijke diensten om kosten te verlagen.

We werken meer samen en stellen sociale agenda op

- We stellen een gezamenlijke sociale agenda op, met jaarlijks meetbare doelstellingen (bv. verkorting wachttijden, verbetering klanttevredenheid).
- Samenwerking tussen gemeenteraden intensiveren door de GR De Bevelanden verder uit te breiden, door een raadsadviescommissie (RAC) aan te stellen. We organiseren minimaal 2x

per jaar een gezamenlijke raadscommissie over grens overstijgende onderwerpen (bijv. mobiliteit, jeugdzorg, duurzaamheid).

Publiceren Open Budget Dashboard

- We publiceren alle gemeentelijke inkomsten en uitgaven in een “Open Budget Dashboard”, zodat iedere inwoner ziet hoe belastinggeld wordt besteed. We maken hierbij gebruik van al bestaande overzichten zoals Vensters en Waarstaatjegemeente.nl.

Kiezen voor een openbaar algoritmeregister

- Kunstmatige intelligentie wordt steeds meer gebruikt in onze digitale wereld. Algoritmes worden (in de toekomst) vaker ingezet om keuzes te maken of te adviseren. Uiterlijk in 2028 zetten we een openbaar algoritmeregister online, naar voorbeeld van andere overheden. Per algoritme leggen we in gewone taal uit waarom we het gebruiken, hoe het werkt, welke gegevens we gebruiken en wat de privacycheck is. We noemen een contactpersoon, houden bij besluiten altijd een mens in de lus en werken het register (indien nodig) maandelijks bij.

Grote opgaven lossen we beter samen op. Via GR De Bevelanden delen we deskundigheid en systemen (WIZ/ICT/HRM) en spreken we af wie wat doet. Zo worden keuzes voorspelbaar, uitvoering efficiënter en dienstverlening merkbaar beter voor inwoners en ondernemers.

9. Onderwijs & Een leven lang ontwikkelen: Het hart van de samenleving

Onderwijs vormt de basis voor gelijke kansen, persoonlijke ontwikkeling en een sterke samenleving. In Goes moet ieder kind goed onderwijs kunnen krijgen, dichtbij huis en in een veilige, inspirerende leeromgeving. Maar leren stopt niet bij een diploma. D66 Goes wil investeren in scholen als ontmoetingsplek in de wijk, stimuleren van digitale vaardigheden én in mogelijkheden om je hele leven te blijven leren. Zo versterken we niet alleen mensen, maar ook buurten en dorpen.

Wat willen we bereiken?

- Multifunctioneel gebruik van schoolgebouwen: overdag onderwijs, 's avonds en in het weekend ontmoetingsplek voor de buurt.
- Laagdrempelige mogelijkheden voor buurtonderwijs, cursussen en workshops voor alle leeftijden.
- Groene en duurzame schoolpleinen, die dienstdoen als educatieve tuin en buurtmoestuin.
- Nauwe samenwerking met (hoger) onderwijs, lokale bedrijven en bibliotheken om een doorlopende leerlijn te creëren van peuter tot senior.
- Bevorderen van digitale geletterdheid en computervaardigheden, zodat iedereen kan meedoen in een steeds meer digitale samenleving.

Wat gaan we hier in Goes aan doen?

Bouwen wijkcampus & brede school

- Iedere kern of wijk krijgt ten minste één 'wijkcampus', waarin school, bibliotheek, welzijnsorganisatie, sport- en cultuurfaciliteiten samenwerken. Buiten lestijden wordt het schoolgebouw een ontmoetingsplek voor buurtactiviteiten, taallessen en cursussen zoals digitale vaardigheden.
- We stimuleren educatieve projecten rond klimaat, biodiversiteit en gezondheid, in samenwerking met lokale natuurorganisaties.

Groen maken schoolpleinen

- We stimuleren en ondersteunen alle scholen om hun schoolplein te vergroenen en in te richten als buitenlokaal of buurtmoestuin. Jaarlijks komen er minstens 5 groene schoolpleinen bij.

Leren digitale vaardigheden & AI

- We maken gebruik van de bestaande faciliteiten (computerruimtes, wifi) om inwoners te ondersteunen bij digitale dienstverlening van de gemeente.
- Samen met bibliotheek, Scalda en HZ geven we korte basistrainingen "AI & digitaal bewust" voor inwoners en ambtenaren: wat is een algoritme, hoe herken je fouten, en hoe houd je regie over je data. Zo maken we digitale kansen veilig en begrijpelijk.

Laten jong en oud samen leren

- We organiseren (in samenwerking met dorps- en wijkraden, zorg- en onderwijsinstellingen) minstens 2x per jaar een "Generatiefestival": ouderen en jongeren delen kennis en vaardigheden (bv. computerskills vs. koken/naaien). Zo creëren we meer onderling begrip en sociale cohesie, meer zingeving en ontmoeting.

Van peuter tot professional: we maken leren dichtbij en praktisch. Met Scalda en andere partners in de regio koppelen we opleidingen aan zorg, techniek en energie.

10. Economie & Innovatie:

Werken aan de toekomst van Goes

Een duurzame en slimme economie is essentieel voor de toekomst van Goes. D66 wil economische ontwikkeling stimuleren die bijdraagt aan werkgelegenheid, innovatie en verduurzaming. We zetten in op de kracht van de regio: met ruimte voor kleine en middelgrote bedrijven (mkb), groene technologie, circulaire bedrijvigheid en samenwerking met onderwijsinstellingen zoals Scalda en het Delta Climate Center.

Wat willen we bereiken?

- Bedrijventerreinen toekomstbestendig inrichten met ruimte voor circulaire economie en energievoorziening.
- Startups en innovatief mkb ondersteunen, o.a. in duurzame technologie en digitale sector.
- Versterken van samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid (triple helix).
- Ruimte voor ambachten, makersplaatsen en experimenten met nieuwe bedrijvigheid.

Wat gaan we hier in Goes aan doen?

Concentreren bedrijventerreinen slim

- Samen met Borsele en Kapelle wijzen we bedrijventerreinen aan en stellen we één gezamenlijke regionale voorraad vast. Zo voorkomen we onderlinge concurrentie en versnippering, en zorgen we voor een efficiënte, duurzame concentratie van bedrijvigheid.
- Een regionale economische visie opstellen in samenwerking met Kapelle en Borsele.

Versnellen circulair en energie op terrein

- Innovatie en circulariteit opnemen als criteria in de uitgifte van nieuwe bedrijfsgrond.

Versterken ondernemersloket & inkoop

- Een ondernemersloket inrichten dat zich richt op groene groei en digitalisering.
- Lokale inkoop door de gemeente stimuleren bij duurzame en sociale ondernemers.

Eisen open standaarden en vrij te gebruiken software.

- We zetten bij (software) aanbestedingen waar kan in op open-source en open API's. Zo krijgen lokale mkb-bedrijven en startups een eerlijke kans om mee te bouwen aan onze digitale voorzieningen, en vloeit publiek geld terug de lokale economie in.

Organiseren jaarlijkse innovatiedag

- Jaarlijks een "Goes Onderneemt Duurzaam"-dag organiseren om innovaties te tonen en samenwerkingen te versterken.

Aanpakken personeelstekorten

- We sluiten een Werkgarantie-pact met ADRZ, techniek/installatie, bouw en onderwijs: extra stage- en leerwerkplekken, snelle matching en vaste contactpersonen per sector.
- We maken korte routes voor om- en bijscholing met Scalda/HZ: BBL/leerwerk, avond/online, en begeleiding voor zij-instromers en 50+; waar het kan met baangarantie.
- We voeren skills-based werven in: minder diploma-eisen waar dat kan en een skills-paspoort als proef; we vragen dit ook van partners en koppelen het in aanbestedingen aan social return (leerwerkplekken).

- We openen een loket voor personeelstekort (met UWV/Werkplein) voor snelle matching, taal op de werkvloer en begeleiding van uitkering naar baan; resultaten per kwartaal openbaar (plaatsingen, leerwerkplekken).
- We sturen met social return: grote gemeentelijke opdrachten leveren leerwerkplekken of omscholing op in krapteberoepen (zorg, techniek, energie).
- We meten resultaat: aantal leerwerkplekken, omscholingen, plaatsingen en tijd-tot-invulling per sector; we publiceren dit elk kwartaal op het Open Budget/Dienstverleningsdashboard.

We kiezen voor een wendbare, schone economie. Samen met Impuls Zeeland en “Zeeland in Stroomversnelling” ondersteunen we MKB-innovatie en starters. Tegelijk pakken we het overvolle stroomnet aan met slimme oplossingen en regionale afstemming, zodat vestigen en groeien in Goes kan dóórgroeien.

11. Veiligheid en Vrijheid:

Zekerheid in elke buurt

Iedere inwoner van Goes moet zich veilig voelen, op straat, thuis én online. Veiligheid is een voorwaarde voor vrijheid. D66 wil in Goes inzetten op preventie, zichtbare handhaving en samenwerking tussen bewoners, politie en gemeente.

Wat willen we bereiken?

- Meer inzet op verkeersveiligheid, vooral bij scholen en in dorpskernen.
- Zichtbare en toegankelijke handhaving, met aandacht voor jongeren.
- Veilig gedrag online bevorderen (digitale weerbaarheid): bewustwording rond online risico's.
- Aanpak van vermenging van misdaad met gewone bedrijven en overlast via samenwerking met partners.
- Meer inzet op buurtpreventie en sociale veiligheid.

Wat gaan we hier in Goes aan doen?

Verbeteren verkeersveiligheid

- Investeren in veilige schoolroutes en 30 km-zones in woonwijken.
- We maken alle rotondes gelijk van opzet en voorrang, voor meer verkeersveiligheid en voorspelbaarheid. Rotondes met een tweerichtingsfietspad vormen we om naar éénrichtingsfietspad met de klok mee; waar dat niet kan, onderzoeken we een fietstunnel.

Voorkomen jeugdoverlast met preventie

- Structureel overleg tussen BOA's, wijkagenten en bewonersinitiatieven.

Verhogen digitale weerbaarheid (zonder gezichtsherkenning)

- Pilot digitale weerbaarheid in samenwerking met scholen en bibliotheek.
- In de openbare ruimte gebruiken we geen gezichtsherkenning.
- Bij nieuwe toepassingen en algoritmes controleren we vooraf op privacy en rechten; we houden bij wie het systeem gebruikt, welke data we opslaan en welke niet.

Aanpakken ondermijning met meldpunt

- Een meldpunt ondermijning laagdrempelig bekendmaken bij inwoners.

Verbeteren licht & zicht in de wijk

- Buurtbudgetten uitbreiden met veiligheidsinitiatieven (bijv. verlichting, camera's, buurtapps).

Vrijheid vraagt om weerbaarheid. We sluiten aan bij Veiligheidsregio Zeeland en het regionale politie- en RIEC-netwerk tegen ondermijning en cybercrime. Dat betekent voorkomen waar kan, handhaven waar moet, en altijd samenwerken met scholen, zorg en wijkteams.

12. Gelijke kansen voor jongeren:

Armoede bestrijden

In Goes leeft al jaren een stabiel percentage jongeren in armoede. Dat betekent dat geldzorgen van generatie op generatie worden doorgegeven. Als gemeente kunnen én moeten we dit patroon doorbreken. Elk kind en iedere jongere verdient gelijke kansen op een gezonde, veilige en zelfstandige toekomst.

Armoede gaat niet alleen over geld, maar ook over stress. In gezinnen met schulden of geldzorgen staan ouders vaak onder grote druk. Dat heeft direct invloed op kinderen en jongeren: minder rust thuis betekent minder ruimte om te leren, te spelen en zich gezond te ontwikkelen. Door gezinnen één vaste hulpverlener te geven die overzicht houdt en helpt bij aanvragen, communicatie en regelingen, kunnen we zorgen voor meer rust en vertrouwen. Dat geeft jongeren de kans om op te groeien zonder de last van armoede.

We willen samen met jongeren bouwen aan oplossingen die echt werken. Vooral jongeren die zelf armoede hebben meegemaakt of eruit zijn gekomen, kunnen ons helpen beleid te verbeteren. Zij weten wat werkt en wat niet. Daarom willen we hen betrekken als denkers én doeners: als jongerenambassadeurs die beleid helpen vormen én anderen ondersteunen. Als zij dat willen, kunnen ze ook buddy worden voor andere jongeren. Zo maken we praten over armoede makkelijker, en bouwen we samen aan vertrouwen en veerkracht.

Wat willen we bereiken?

- Jongeren tot 21 jaar in Goes groeien op zonder geldstress.
- Elk kind en elke jongere kan meedoen op school, in sport, cultuur en samenleving – ongeacht het inkomen thuis.
- We voorkomen dat armoede van generatie op generatie wordt doorgegeven.
- Niemand valt tussen wal en schip op de weg naar volwassenheid.
- Gezinnen in armoede of met schulden krijgen rust en overzicht doordat zij één vaste hulpverlener hebben als aanspreekpunt.

Wat gaan we hier in Goes aan doen?

Verminderen schulden & geven geldlessen

- We richten een 18–21 Meedoenfonds in dat kosten direct betaalt of voorschiet (sport, cultuur, school), zodat jongeren niet eerst zelf hoeven voor te schieten; dit fonds is aanvullend op Jeugdfonds/Volwassenenfonds én het Declaratiefonds, dat nu achteraf declareren vraagt en 18–21-jarigen vaak alleen via de ouders laat meedoen.
- Alle scholen (VO en MBO) krijgen lesmodules over omgaan met geld, toeslagen, verleidingen en schulden. We betrekken ervaringsdeskundigen en SMWO.

Eén gezicht voor het hele gezin

- We zorgen dat gezinnen met financiële problemen één vaste hulpverlener krijgen die het hele gezin onder zijn of haar hoede neemt. Deze hulpverlener helpt bij aanvragen van toeslagen, ondersteunt bij taalproblemen in de communicatie met gemeente en instanties en wijst de weg in de wirwar van regelingen en hulp. Zo ontstaat rust en vertrouwen in het gezin, waardoor kinderen en jongeren minder stress ervaren en meer kansen krijgen om gezond en kansrijk op te groeien.

Bieden schoolmaaltijden waar nodig

- In samenwerking met scholen en het Jeugdeducatiefonds zorgen we dat kinderen op scholen waar nodig een gezonde lunch of ontbijt krijgen.

Inzetten brugfunctionaris

- Een brugfunctionaris aanstellen op elke basisschoolcluster en VO-school die gezinnen koppelt aan de juiste hulp, signaleert problemen vroeg en verwijst naar SMWO of Leergeld.

Uitvoeren Jongeren Perspectief Fonds

- Goes sluit zich aan bij het Jongeren Perspectief Fonds (JPF). Jongeren met schulden krijgen via SMWO en een coach een nieuwe start zonder schulden. Deze aanpak is succesvol getest in Vlissingen.

Activeren jongeren met ambassadeurs/buddy's

- We werken samen met jongeren die ervaring hebben met armoede. Zij helpen als jongerenambassadeur bij het verbeteren van beleid én als buddy voor leeftijdsgenoten die in een kwetsbare situatie zitten. We bieden hun training en begeleiding, zodat zij anderen kunnen helpen hun weg te vinden naar hulp, hoop en perspectief.

We vergroten kansen met een verrijkte schooldag (sport, cultuur, huiswerkhulp) en sterke jeugdhulpketens. Dat sluit aan bij het landelijke programma School & Omgeving en de Zeeuwse regiovisie jeugdhulp. Zo halen we drempels weg en leggen we een stevige basis voor ieder kind.

13. Jong & Oud:

Ruimte voor alle generaties

Jongeren bouwen aan de toekomst van Goes. Ouderen vormen de stevige basis waarop onze samenleving rust. D66 Goes wil dat mensen van alle leeftijden meedoen, meedenken en zich thuis voelen in hun buurt. We zorgen dat jongeren én ouderen letterlijk én figuurlijk ruimte krijgen: om te groeien, te delen, te leren en elkaar te ontmoeten.

Wat willen we bereiken?

- Jongeren een actieve stem geven via een Jongerenraad of jongerenpanel.
- Ouderen helpen om vitaal, zelfstandig en betrokken te blijven in hun eigen omgeving.
- Jong en oud met elkaar verbinden via gezamenlijke ruimtes, activiteiten en ontmoetingen.
- De openbare ruimte aantrekkelijk maken voor álle generaties — met sportplekken, bankjes, buurtkeukens of buurttuinen.
- Mentaal welzijn bij jongeren versterken en eenzaamheid onder ouderen actief aanpakken.
- Cultuur, sport en sociale activiteiten voor iedereen toegankelijk maken — ongeacht leeftijd of inkomen.

Wat gaan we hier in Goes aan doen?

Richten jongerenraad op

- We richten opnieuw een Jongerenraad op die adviseert over alles wat jongeren raakt in Goes.
- We leggen kinderrechten vast in ons beleid: jeugd denkt mee (via bijv. Kindercollege), beslist mee waar passend en we leggen keuzes en resultaten zichtbaar uit.
- We organiseren generatiedialogen, gezamenlijke sportdagen, kookprojecten en festivals waar jong en oud elkaar ontmoeten.

Maken ontmoetingsplekken in de wijk

- We creëren plekken in de wijk waar jongeren kunnen chillen en ouderen elkaar ontmoeten — denk aan gedeelde buitenruimte bij wijkcentra of de bibliotheek.

Aanpakken mentale gezondheid & eenzaamheid

- We versterken de samenwerking met scholen, GGD en welzijnsorganisaties om mentale gezondheid én eenzaamheid structureel aan te pakken.

Vergroten toegang tot sport & cultuur

- We breiden de cultuur- en sportpas uit, zodat ook jongeren met weinig geld mee kunnen doen, en bieden ouderen ondersteuning om actief te blijven meedoen.
- We maken het makkelijker om langer prettig thuis te wonen en mee te doen. Met Wmo-voorzieningen en vervoersoplossingen via GR De Bevelanden, plus regionale samenwerking in “Zorg in Balans”, houden we ondersteuning dichtbij en passend.

14. Financiën:

Ambitie met gezonde dekking

Een sterke gemeente vraagt om sterke financiën. D66 Goes wil investeren in zorg, wonen, duurzaamheid, mobiliteit en cultuur, maar dat kan alleen als we onze begroting gezond en houdbaar houden. Voor ons geldt: ambitie én verantwoordelijkheid gaan hand in hand. We kiezen voor openheid en eerlijkheid: inwoners moeten altijd kunnen zien waar hun geld vandaan komt en waar het aan besteed wordt. Door meer samen te werken binnen de Bevelanden besparen we kosten en maken we ruimte voor nieuwe plannen, zonder inwoners extra te belasten. Zo houden we Goes en de regio toekomstbestendig – voor onszelf en voor de volgende generatie.

Wat willen we bereiken?

- Een ambitieuze en eerlijke gemeente die investeert in zorg, wonen, duurzaamheid en cultuur, maar altijd binnen de grenzen van een houdbare begroting.
- Geen lastenverzwaring voor inwoners en ondernemers, behalve een jaarlijkse inflatiecorrectie.
- We gaan de reclamebelasting voor de binnenstad opnieuw bekijken. We willen daarbij de verbinding maken met ons toekomstbeeld van de bruisende binnenstad waar volop ruimte is voor activiteiten, kunst en cultuur.
- Inwoners kunnen zien waar het geld vandaan komt en waaraan het besteed wordt.
- Voor iedere nieuwe maatregel verdwijnen er twee bestaande regelingen of subsidies die minder effectief zijn.
- Meer regionale samenwerking als structurele bron van besparingen en kwaliteit: samendoen wat samen beter en goedkoper kan.
- Aansluiting bij de landelijke koers van D66: eerlijk belasten (meer op vervuiling en vermogen, minder op arbeid), investeren in onderwijs, klimaat en innovatie, en geen tekorten doorschuiven naar de volgende generatie.

Wat gaan we hier in Goes aan doen?

- We maken een open geld-dashboards, zodat iedereen kan zien wat er binnenkomt en waaraan het geld wordt uitgegeven.
- Grote investeringen krijgen een duidelijk overzicht met kosten, dekking en voortgang.
- Voor grote projecten sparen we vooraf, zodat plannen haalbaar blijven.
- Voor elke nieuwe maatregel schrappen we twee oude die minder goed werken.
- We gebruiken landelijke fondsen en subsidies voor zorg, onderwijs en duurzaamheid - investeren in de basis blijft voorop staan.
- We werken nauw samen op de Bevelanden:
 - Gelijke belastingen en tarieven voor Goes, Kapelle en Borsele.
 - Gezamenlijke inkoop en uitvoering (zoals ICT, vergunningen en afval), zodat het goedkoper en slimmer wordt.
 - Eén sociale agenda voor betere zorg en jeugdzorg in de hele regio.
- We maken gebruik van provinciale en Europese subsidies voor klimaat, circulariteit en innovatie.
- Bij investeringen in innovatie en cultuur werken we samen met bedrijven en organisaties, zodat de lasten eerlijk verdeeld blijven.
- Geen lasten doorschuiven: belastingen stijgen alleen met de inflatie, en reserves worden verstandig gebruikt en weer aangevuld.

15. Terugkijken naar de afgelopen 4 jaar: Wat hebben we bereikt?

D66 Goes heeft in de afgelopen 4 jaar met succes bijgedragen aan de volgende onderwerpen, waar we in dit verkiezingsprogramma op verder bouwen:

- **De afschaffing van het i-criterium voor coffeeshops**
We hebben ons ingezet om het ingezetenen criterium (i-criterium) in Goes af te schaffen. Dit criterium zorgde ervoor dat toeristen geen cannabis mochten kopen in coffeeshops, wat leidde tot overlast door straathandel. Door het i-criterium los te laten, kunnen nu ook niet-inwoners veilig in een gecontroleerde omgeving kopen, wat de openbare orde en veiligheid ten goede komt.
- **Initiatief voor hoogbouw nabij station Goes**
D66 Goes nam het initiatief voor hoogbouw langs het spoor. Door slim en compact te bouwen in de buurt van het station, zorgen we voor meer woningen op een logische locatie, met goede bereikbaarheid en minimale impact op het landschap.
- **Onderzoek naar andere manieren van oud & nieuw vieren**
We hebben, samen met PvdA/GL, aangedrongen op een alternatief voor vuurwerk tijdens de jaarwisseling. Vuurwerk leidt jaarlijks tot letsel, dierenleed en overlast. Goes onderzoekt andere vormen van viering die veiliger en milieuvriendelijker zijn, zoals centrale lichtshows of vuurwerkvrrije zones.
- **De komst van de Milieustraat+**
Samen met inwoners en partners werkten we aan een milieustraat van de toekomst. Deze nieuwe milieustraat stimuleert afvalscheiding, circulariteit en hergebruik. Hoewel het Circulair Ambachtscentrum pas in de volgende fase aan bod komt, hebben we de basis gelegd voor deze circulaire stap.
- **Aandacht voor mentale gezondheid en eenzaamheid**
We brachten het thema mentale gezondheid onder de aandacht. In gemeentelijk beleid is nu meer aandacht voor eenzaamheid, vooral bij jongeren, en investeren we in buurthuizen, inlooplekken en preventie.
- **Aangesloten bij de VoorzieningenWijzer**
In deze raadsperiode hebben we met een motie geregeld dat Goes is aangesloten bij de VoorzieningenWijzer. Daarmee krijgen inwoners in één overzicht te zien voor welke regelingen en kortingen ze in aanmerking komen, en kunnen zij deze samen met een consulent direct aanvragen. We koppelen dit aan de bestaande hulp in de stad (wijkteam, bibliotheek/IDO, schuldhulp en energiecoaches), zodat mensen zonder omwegen de juiste steun vinden. Dit is een concreet resultaat van onze inzet op hulp dichtbij, begrijpelijk en praktisch geregeld.
- **Verankering van deelvervoer en mobiliteitshubs**
We maakten ons hard voor mobiliteitshubs en de inzet van deelvervoer. Inmiddels worden er in de stad hubs ontwikkeld met deelauto's en elektrische fietsen. We pleiten ervoor dit ook naar de dorpen uit te breiden.

- **We doen mee met de JOGG-aanpak voor gezonde jeugd**
D66 Goes pleitte voor het aansluiten bij JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht), zodat jongeren via school, sport en wijkprojecten werken aan een gezondere leefstijl. Inmiddels is Goes aangesloten.
- **Veel aandacht voor participatie, bijvoorbeeld bij Ronda Gosaplein en de Autovrije binnenstad**
De afgelopen periode hebben we inwonerparticipatie zichtbaar op de agenda gezet en daar steeds aandacht voor gevraagd—bij o.a. het Ronda Gosaplein, de voetbalkooi in Goes-Oost en de autovrije binnenstad. We staan in Goes inmiddels bekend als de participatiepartij: je kunt erop rekenen dat wij bij elk voorstel vragen stellen over hoe, wanneer en met welke invloed inwoners kunnen meedoen. Toch blijft het in de praktijk te vaak bij een informatieavond of losse meedenksessie, zonder echte invloed op het besluit. Dat is wat ons betreft niet genoeg en moet beter.

Verantwoording

Dit verkiezingsprogramma is tot stand gekomen dankzij de betrokkenheid van inwoners, leden en partners die met ons meedachten over de toekomst van Goes.

De plannen in dit programma zijn opgebouwd uit de vele gesprekken die we voerden met inwoners tijdens onze canvasrondes, werkbezoeken en straatgesprekken, en uit de inzichten die we ophaalden bij lokale organisaties, verenigingen en ondernemers.

We hebben gebruikgemaakt van het verkiezingsprogramma van 2022 als belangrijke basis en inspiratiebron. Daarnaast hebben we met onze Goese leden een speciale feedbacksessie georganiseerd om dit programma verder te verfijnen en te versterken.

Eerste versie en redactie:

Jeroen van de Merwe en Martin Wissekerke

Met dank aan:

Fractielid *Jacqueline van Mil*, steunfractieleden *Dick van de Merwe* en *Levien de Putter*, en onze actieve fractievolgers *Wouter Sinke*, *Hendrik Holthuis*, *Aukje Gabriëls* en *Frans de Bruijkere*.

Daarnaast danken wij *Leonieke Verschuure*, *Ton Stapels* en *Arthur Wittebrood* voor hun waardevolle feedback en meelesen.

Samen hebben we dit programma gemaakt — met iedereen die gelooft dat vooruitgang begint bij doen, luisteren en samenwerken. Want dit programma laat zien wat wij al weten: het kán wel in Goes.

En zoals altijd lieten we ons leiden door de richtingwijzers van D66:

- *Vertrouw op de eigen kracht van mensen*
- *Beloon prestatie en deel de welvaart*
- *Denk en handel internationaal*
- *Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving*
- *Koester de grondrechten en gedeelde waarden*

Dat is de basis waarop wij samen vooruitgaan in Goes. Het kan wél.

BIJLAGE: Termen en afkortingen

Term	Uitleg (B1)
ADRZ	ziekenhuis in Goes (Admiraal De Ruyter Ziekenhuis)
BBL	Beroepsbegeleidende Leerweg (werken en leren tegelijk)
Burgerberaad	gelote inwoners denken en beslissen mee
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (samen woningen bouwen)
CROW	richtlijnen voor verkeer en openbare ruimte
Doelgroepenverordening	regels wie voorrang krijgt bij woningen
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GR De Bevelanden	samenwerkingsverband van gemeenten op Zuid- en Noord-Beveland
HZ	hogeschool in Zeeland (HZ University of Applied Sciences)
IDO	Informatiepunt Digitale Overheid (in de bibliotheek)
IZA	Integraal Zorgakkoord
JPF	Jongeren Perspectief Fonds (hulp bij schulden)
Omgevingsvisie	lange-termijn visie op ruimte in de gemeente
Open Budget Dashboard	publiek overzicht van geld, planning en voortgang
Opkoopbescherming	beleggers mogen goedkope woningen niet opkopen
OZB	onroerendezaakbelasting (belasting op huizen/bedrijven)
P&C-cyclus	planning en control: kadernota, begroting, jaarrekening
RDW	Rijksdienst voor het Wegverkeer
RES	Regionale Energiestrategie (energie-afspraken in de regio)
RIEC	samenwerking tegen ondermijnende criminaliteit
Right to Challenge	inwoners nemen taak over als zij het beter doen
RvIG	Rijksdienst voor Identiteitsgegevens
SABEWA	regionale belastingorganisatie
Scalda	mbo-school in Zeeland
Schone Lucht-akkoord	landelijke afspraken voor schonere lucht
Transitievisie Warmte	plan per wijk voor aardgasvrij
Venster	landelijke site met financiële gemeentecijfers
Vision Zero	aanpak naar nul verkeersslachtoffers https://www.visionzero.nl
VvE	Vereniging van Eigenaren
Wijkwarmtekaart	kaart met warmte-oplossing per wijk

D66
goes